

Uitvoeringsplan aansluiting onderwijs – voorliggend veld / jeugdhulp

Inleiding

Dit document bevat een aantal algemene afspraken die gezamenlijk in onderlinge samenhang de afstemming tussen onderwijs en jeugdzorg optimaliseren binnen de sub-regio Veldhoven. Deze afspraken zijn van toepassing indien er voor een leerling ondersteuning of jeugdhulp nodig is vanwege casuïstiek die niet alleen onderwijs gerelateerd is. Bij 'afspraken in de praktijk' worden een aantal algemene afspraken nader toegelicht. Duidelijkheid omtrent verantwoordelijkheden, communicatie, rollen en taken zorgt ervoor dat de kwaliteit van de ondersteuning vanuit onderwijs en jeugdhulp bewaakt wordt en waar wenselijk geoptimaliseerd wordt. De afspraken hebben een directe verbinding met het geldende [stroomschema](#) (toeleiding naar jeugdzorg), [de placemat](#) waarin de zorgstructuur binnen de gemeente Veldhoven is toegelicht en de [contactpersonenlijst](#).

Algemene afspraken

Verantwoordelijkheidsverdeling

- De professionele inzet van jeugdhulp met de bijbehorende verantwoordelijkheden zoals het op- of afschalen van ondersteuning ligt bij het CJG/klantmanager Jeugd.
- De professionele inzet van onderwijs met de bijbehorende verantwoordelijkheden ligt bij de scholen. Directies/ IB-ers zijn daarbij de aanspreekpunten.
- Als duidelijk is dat een leerling ondersteuning/jeugdhulp nodig heeft, zoeken professionals van onderwijs en jeugdzorg elkaar in een zo vroeg mogelijk stadium op en maken afspraken over de verantwoordelijkheidsverdeling en de verwachtingen. Daarbij is duidelijk wie wat doet.

Communicatie en contactpersonen

- Iedere school heeft een vaste contactpersoon vanuit CJG en kan indien nodig contact opnemen met de klantmanagers jeugd. Voor de professionals van de jeugdhulp is duidelijk wie de contactpersonen zijn van de scholen ([zie contactlijst](#)).
- De directeur/lb-er van de school neemt bij zorgen over een leerling contact op met de vaste contactpersoon van het CJG of de klantmanagers van de woongemeente van de leerling. CJG/klantmanager/ generalist/specialist neemt indien er zorgen zijn, contact op met de directeur/lb-er van de school ([zie stroomschema](#)).
- Er worden op lokaal niveau ontmoetingen gefaciliteerd op zowel beleidsniveau als op uitvoeringsniveau.
- Informatie over jeugdhulp, EED, hoogbegaafdheid e.d. worden periodiek kenbaar gemaakt via de nieuwsbrieven en de websites van de scholen en het CJG.

Ouders/verzorgers

- Ouders zijn vanaf het eerste moment dat extra ondersteuning vanuit onderwijs of jeugdzorg in beeld komt, betrokken in het proces.
- De directeur/lb-er van de school/ CJG/klantmanager/generalist/specialist moet toestemming hebben van ouders om contact met elkaar op te nemen. Als ouders geen toestemming geven mag er geanonimiseerd afstemming plaatsvinden.
- In contacten met ouders worden geen verwachtingen gewekt of toezeggingen gedaan door professionals als er (lokaal) tussen onderwijs en jeugdhulp geen afstemming heeft plaatsgevonden.
- Tijdens contacten met ouders geven professionals procesduidelijkheid met het bijbehorende verwachtingspatroon. Hierover heeft vooraf tussen CJG/klantmanager/generalist/specialist en de directeur/lb-er van de school afstemming plaatsgevonden.
- CJG/klantmanager/generalist/specialist en de directeur/lb-er van de school nemen direct contact met elkaar op als blijkt dat een proces om wat voor reden dan ook stopt.
- Tijdens de (lokale) ontmoetingen hebben we specifieke aandacht voor de rol van de ouder.

(Toeleiding naar) jeugdhulp

- Het proces toeleiding naar zorg staat vastgelegd in [het stroomschema](#).
- Per individuele casus wordt altijd bepaald wie de regie heeft, ligt de nadruk op onderwijs dan is dat de directeur/lb-er van de school, ligt de nadruk op opvoedondersteuning dan is dat CJG, ligt de nadruk op jeugdhulp dan is dat een klantmanager, generalist, specialist. We streven daarbij naar 1 kind, 1 plan 1 regisseur.
- Er wordt gewerkt met het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd.
- Er is één CJG-er gekoppeld per school. Deze CJG-er is het eerste aanspreekpunt voor de directeur/lb-er van de school.-Indien opschaling nodig is wordt een klantmanager betrokken.
- De gemeente Veldhoven maakt afspraken met gespecialiseerde voorschoolse voorzieningen (bijv. MKD), om de transitie na afronding van de zorg soepel te laten verlopen. De voorschoolse voorziening begeleidt i.s.m. de ouders/verzorgers het proces van toeleiding van dit kind naar basisonderwijs, SBO en SO, waarbij nadrukkelijk aandacht is voor de benodigde zorgen van het kind.
- In de inkoop van jeugdhulp wordt actief ingezet op het voorkomen en/of beperken van wachttijden. De Gemeente monitort dit.
- Jeugdhulpaanbieders bieden bij lange wachttijden voor specialistische jeugdhulp een tussentijdse oplossing of een ander alternatief.
- Als er sprake is van leerplichtonthefing of -vrijstelling dan wordt tussen school, gemeente, samenwerkingsverband en jeugdhulp zorgvuldig gecommuniceerd.
- Als de directeur/lb-er van de school constateren dat de ontwikkeling van het kind stagneert a.g.v. het ontbreken van opvoedondersteuning/passende jeugdhulp dan neemt de school, met medeweten en toestemming van ouders, contact op met CJG, klantmanager, generalist, specialist.

Expertise

- Er vindt informatieoverdracht plaats ten aanzien van relevante onderwerpen, bijvoorbeeld privacywetgeving, Meldcode en Veilig thuis.
- Deskundigheidsbevordering van professionals wordt gestimuleerd.

Financiën

- Er is sprake van financiering vanuit twee verschillende wetten: de Wet Passend onderwijs en de Jeugdwet. Deze separate bekostigingsstelsels/financieringsstromen kunnen tot gevolg hebben dat de financiering en daarmee de zorg stagneert. Daar waar sprake is van onduidelijkheid wordt gekeken naar maatwerk en in overleg worden afspraken gemaakt tussen de verantwoordelijke partijen.

Afspraken in de praktijk

Verantwoordelijkheidsverdeling

- CJG/ klantmanager/generalist/specialist en de school maken afspraken over de verantwoordelijkheidsverdeling. Ligt de nadruk op het onderwijs, dan ligt de coördinatie bij de directeur/IB-er. Ligt de nadruk op jeugdhulp, dan ligt de coördinatie bij de klantmanager/generalist/specialist. Wanneer er sprake is van enkelvoudige problematiek neemt directeur/IB-er van de school contact op met CJG.
- Aan het einde van een MDO worden er afspraken gemaakt over welke acties er nodig zijn en door wie worden uitgevoerd.
- Als kinderen ondersteuning krijgen bij het CJG/klantmanager/ generalist/ specialist stuurt deze, na afweging over de toegevoegde waarde voor het kind, een mail naar de directeur/IB-er van de school, waarin deze betrokkenheid vermeld wordt. Dit kan alleen als ouders hiervoor toestemming geven. Ook bij afsluiting van een traject volgt er een bericht naar de directeur/ib-er van de school.

Communicatie en contactpersonen

- Indien vanwege zorgen door directeur/ib-er van de school contact wordt opgenomen met CJG/klantmanager/ generalist/specialist of vice versa wordt in alle gevallen eerst met ouders gesproken; zowel de zorgen zelf als het feit dat er contact opgenomen gaat worden met de directeur/ib-er van de school of CJG/klantmanager/generalis/specialist. Het is wenselijk om al in een vroeg stadium contact te leggen met elkaar.
- Binnen de gemeente Veldhoven is de vaste contactpersoon van het CJG of een van de klantmanagers jeugd de eerste contactpersoon. Er wordt altijd met ouders gesproken voorafgaand aan aanmelden. Een anonieme aanmelding kan niet. Er kan wel gespard worden over een anonieme casus. Wanneer er een anonieme melding noodzakelijk is, kan de route via Veilig Thuis bewandeld worden.
- Voorafgaand aan een gezamenlijk overleg, kan een vooroverleg tussen CJG/klantmanager en onderwijs plaats gaat vinden over de procesverwachtingen. Zo staan neuzen dezelfde kant in en kun je 'goed beslagen' samen het gesprek in.
- Scholen doen geen toezeggingen aan ouders over het inzetten van hulp door CJG/klantmanagers en vice versa.
- Het organiseren van ontmoetingen op lokaal uitvoeringsniveau en beleidsniveau is wenselijk. Hierbij kan worden gedacht aan informatieve bijeenkomsten waarin voorbeeld/fictieve casussen besproken en belicht worden en relevante beleidsontwikkelingen besproken worden.
- Informatievoorziening blijft belangrijk over en weer. Kennis hebben van elkaars visie maar ook van elkaars werkveld schept inzicht in werkwijze en waarom we doen wat we doen. Deze informatievoorziening wordt in bovenstaande overleggen uitgewisseld aan de hand van thema's.
- De website [passend onderwijs](#) en website [CJG](#) actueel wordt actueel houden.

Ouders/verzorgers

- In een zo vroeg mogelijk stadium worden ouders ingelicht. Zorgvuldigheid en realiteitsbesef zijn hierin zéér belangrijk.
- In contacten met ouders worden geen verwachtingen gewekt of toezeggingen gedaan zonder dat er (lokaal) met elkaar afgestemd is. Alertheid hierop is belangrijk. Elkaar feedback geven op dit punt en op de gevoerde gesprekken is waardevol.

- In contact met ouders (door CJG/klantmanager/generalist/specialist en de directeur/lb-er van de school) wordt na onderlinge afstemming elke keer procesduidelijkheid gegeven. Verslaglegging met daarin afspraken en acties worden verstuurd naar alle betrokkenen. Vooraf kan worden afgestemd door de directeur/lb-er van de school en CJG/klantmanager/generalist/specialist op het proces, niet op de inhoud. Afsproken wordt; wie heeft welke rol en welke verantwoordelijkheid. Dit om onduidelijkheid richting ouders te voorkomen.
- CJG/klantmanager/generalist/specialist en de directeur/lb-er van de school voeren in een vroegtijdig stadium het gesprek met ouders.
- Anonieme afstemming komt zeer weinig voor. Van belang is het gesprek te voeren over hoe ouders hierin meegenomen kunnen worden zodat het proces en de inhoud transparant blijven voor alle partijen.
- Ouders krijgen een actieve rol.
- In de structuur van het gezinsplan wordt opgenomen wie er geïnformeerd mag worden vanuit school gedurende het traject en de contactpersoon van de school wordt toegevoegd in het plan.
- Als ouders geen toestemming geven aan betrokken hulpverleners om contact te hebben met school zal de betrokkene jeugdhulpverlener ouders proberen te motiveren om toch contact te leggen en het belang ervan in te zien.

(Toeleiding naar) jeugdhulp

- Iedereen maakt gebruik van het [stroomschema](#) onderwijs-jeugdhulp en [placemat](#) “toegang tot jeugdhulp”.
- Er is één CJG-er gekoppeld per school. Deze CJG-er is het eerste aanspreekpunt voor de directeur/lb-er van de school. Hij/zij zorgt ervoor dat de benodigde kennis voorhanden is en schakelt daartoe indien nodig specifieke expertise in via collega's/netwerk. Indien opschaling nodig is, wordt een klantmanager betrokken. Bij zeer complexe casuïstiek volgt overleg tussen de directeur/lb-er van de school en de secretaris van het samenwerkingsverband en klantmanager/generalist/specialist en wordt besloten wie regie heeft op deze casus: school of jeugdhulp.
- Vooraf of aan het begin van elk gesprek wordt vastgesteld wie de regie in handen heeft. Dit wordt bij elk gesprek opnieuw vastgelegd. Tevens worden afspraken gemaakt over wie verantwoordelijk is voor de verslaglegging van het gesprek en wordt het tijdspad vastgelegd. In de loop van de tijd kan er een verschuiving plaats vinden in de regie wanneer de problematiek binnen een casus verschuift van ondersteuning/jeugdhulp naar onderwijs of vice versa.
- Veilig Thuis werkt met het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd. Zorg voor Jeugd is bedoeld om problemen bij kinderen en jongeren in de leeftijd van 0 – 23 jaar in een vroegtijdig stadium te signaleren en vervolgens de coördinatie van zorg te organiseren. Op deze manier moeten risico's bij kinderen en jongeren worden voorkomen en kan in het belang van de jeugdige en zijn ouders/verzorgers hulp beter op elkaar worden afgestemd.
- Er wordt actief gewerkt in het systeem 'Zorg voor jeugd' binnen Veldhoven. Op gemeentelijk niveau komt er een uitleg voor alle betrokken partijen over 'zorg voor jeugd'.
- Binnen Veldhoven is na het contact met het voorliggend veld (CJG) de klantmanager jeugd vanuit de gemeente het eerste aanspreekpunt indien opschaling nodig is.
- Tijdig voor uitstroom van een MKD-leerling dient het MKD (of andere gespecialiseerde voorschoolse voorziening) benodigde actie in gang te zetten aan ondersteuning /jeugdhulp na instroom in het onderwijs. Dit gebeurt in samenspraak met de toekomstige school en de gekoppelde CJG/klantmanager/ generalist/specialist. Dit is van belang om de continuïteit van jeugdhulp te waarborgen.

- Bij wachtlijstproblematiek moet er op gemeentelijk niveau een signaal afgegeven worden. School en CJG, klantmanager, generalist, specialist zetten dergelijke signalen door naar de beleidsambtenaar Jeugd.
- Als er sprake is van leerplichtonthefing of -vrijstelling dan wordt tussen school, leerplichtambtenaar, samenwerkingsverband en ondersteuning/jeugdhulp zorgvuldig gecommuniceerd en vindt afstemming plaats over de ontwikkelingen en of/wanneer onderwijs (weer) mogelijk is.
- Als de directeur/Ib-er van de school constateert dat ondanks de inzet van ondersteuning/jeugdhulp de ontwikkeling van een kind stagneert zal de directeur/Ib-er van de school dat aankaarten bij ouders. In overleg met hen zal een MDO georganiseerd worden waarbij eventueel de reeds ingezette jeugdhulp en CJG, klantmanager, generalist of specialist en ouders aansluiten.

Aanbevelingen

Verantwoordelijkheidsverdeling

- Eén vaste contactpersoon per school vanuit klantmanager (heimiddag 13-12-2018).
- Duidelijkheid verschaffen aan elkaar welke rollen en verantwoordelijkheden de klantmanagers, casusregisseurs en specialisten hebben (heimiddag 13-12-2018).
- Er moet een link gelegd worden tussen jeugdhulp en het voorschoolse traject met goede overdracht naar de school zodat er sprake is van een doorgaande leerlijn (heimiddag 13-12-2018).

Communicatie en contactpersonen

- Communicatie tussen gemeente en huisartsen verbeteren als het gaat om verwijzingen via huisartsen (heimiddag 13-12-2018)
- Bij start schooljaar een afstemmingsoverleg plannen tussen contactpersoon school en contactpersoon CJG om samen te verkennen welke vragen er liggen en welk aanbod vanuit CJG hierbij kan passen en hoe de begeleiding dat jaar vorm te geven (heimiddag 13-12-2018).
- Indien nodig na afronding cases met alle partijen evalueren om van te leren (heimiddag 13-12-2018).
- Scholen betrekken CJG/klantmanager in een zo vroeg mogelijk stadium in hun MDO (multidisciplinair overleg) en of zorgadviesteam (heimiddag 13-12-2018).
- Het verbreden van teams (interprofessioneel) om tijdig een goede inschatting te kunnen maken wat een kind nodig heeft. Gemeenten, schoolbesturen en SWV dienen te zorgen voor de financiering hiervan (Advies kwartiermaker René Peeters 23-11-2018).
- Betere communicatie om maatwerk te kunnen bewerkstelligen (maatregel 3 uit aanbevelingsbrief Arie Slob & Hugo de Jonge 23-11-2018).
- Er is behoefte aan overleg als voorheen 12- en 12+ netwerk. Er is nu in Veldhoven geen overleg tussen scholen/voorliggend veld/generalisten-specialisten-team.

Ouders/verzorgers

- Inzet vanuit onderwijs(zorg)consulenten optimaal inzetten vanwege hun onafhankelijkheid, expertise en ervaring. Tevens zijn zij goed op de hoogte van het regionale onderwijsaanbod en mogelijkheden voor ondersteuning vanuit de zorg (maatregel 4 uit aanbevelingsbrief Arie Slob & Hugo de Jonge 23-11-2018).

(Toeleiding naar) zorg

- Uitgangspunt moet altijd zijn “wat heeft dit kind (en dit gezin) nodig?” dan pas kijken welke organisatie het meest passende antwoord kan geven (heimiddag 13-12-2018).
- Er moet sneller gehandeld kunnen worden in situaties waarbij sprake is van crisis (Heimiddag 13-12-2018).
- Sluit afgeronde trajecten vanuit jeugdhulp niet af maar laat deze doorlopen om continuïteit te kunnen waarborgen (heimiddag 13-12-2018).

- Indien een kind een gespecialiseerde voorschoolse voorziening bezoekt (bijvoorbeeld MKD), wordt daar altijd een generalist of specialist aan gekoppeld.

Expertise

- Ben op de hoogte van elkaars aanbod (CJG en generalisten- & specialistenteam) (heimiddag 13-12-2018)

Financiën

- Verwijs ouders vanuit het onderwijs naar CJG/klantmanagers i.p.v. de huisarts. De route via de huisarts kunnen zorgen voor financiële en capaciteitsproblemen (heimiddag 13-12-2018).
- Deel van de zorgbudgetten moeten ingezet worden in de school en tevens werken met een of twee zorgaanbieders per speciaal onderwijschool (maatregel 1 uit aanbevelingsbrief Arie Slob & Hugo de Jonge 23-11-2018).
- Deel onderwijs- en zorgbudgetten moeten gezamenlijk ingezet worden en mensen lager in de organisatie mandaat geven om deze budgetten te kunnen besteden (Advies kwartiermaker René Peeters 23-11-2018).

Algemeen

- Heiochtenden behouden om elkaar te blijven ontmoeten en leren kennen (heimiddag 13-12-2018).
- Smoelenboek maken en bijhouden (heimiddag 13-12-2018).
- Partners als Korein, Nummereen etc. meenemen in de aansluiting jeugdhulp en onderwijs (heimiddag 13-12-2018).
- Zoeken naar digitale mogelijkheden om de AVG-belemmeringen om gegevens te delen te verminderen (heimiddag 13-12-2018).
- Monitoren op niveau waarop gezamenlijke afspraken zijn gemaakt (Advies kwartiermaker René Peeters 23-11-2018).